

Asia: Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi (LVV-U/23232/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa eteläisestä Suomesta Tornioon. Hanke on laaja ja sen vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Tässä tarkastellaan Länsi-Suomen reittivaihtoehtoja (osa III), jotka vaihtoehdosta riippuen ovat 298–302 km pitkiä. Hanke koostuu siirtoputkista, venttiili- ja paineenvähennysasemista sekä niiden yhteyteen tulevista kaavin- ja mittausasemista sekä putkireitin varrelle tulevista anodikentistä. Putken halkaisija on 1,2 m ja sitä varten lunastetaan n. 10 m leveä käyttöoikeusalue. Peltoalueet ovat viljelyskelpoisia putkikaivannon kohdalla, mutta metsäalueille kaivannot on pidettävä puuttomana.

2 Lausunto

Pyydettyinä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnoissaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Vedyn siirtoverkko sijoittuu Länsi-Suomen alueelle, jossa se kulkee 12 kunnan läpi noin 298–302 km matkalla. Reitti kulkee pääosin metsä- ja peltoalueilla, mutta myös ekologisesti herkällä alueilla, kuten Natura 2000 -jokilaaksoissa, arvokkailla suokokonaisuuksilla ja useissa maakunnallisissa ekologisissa yhteyksissä. Hankkeella arvioidaan olevan pääosin rakentamisvaiheeseen painottuvia heikentäviä vaikutuksia, mutta osin myös pysyviä vaikutuksia esimerkiksi metsien pirstoutumisen ja käyttöoikeusalueen avoimuuden kautta.

Hanke sijoittuu etelä- ja keskiboreaalille metsäkasvillisuusvyöhykkeille sekä useille suokasvillisuusvyöhykkeille. Vaikutusalueella on 19 metsälakikohdetta, 7 ympäristötukikohdetta, joista yksi sijoittuu suoraan keskilinjalle ja huomionarvoisia luontotyyppejä kuten soidensuojeluohjelma-alueita, rahkakeitaita ja viettokeitaita. Alueella on todettu kaksi valtakunnallisesti uhanalaista kasvilajia.

Rakentaminen aiheuttaa elinympäristöjen katoamista ja muuttumista työalueella, reunavaikutuksen lisääntymistä metsäalueilla, pysyvän 10 m leveän avoimen kaistan (käyttöoikeusalue) ja siten pitkäaikaisia muutoksia metsärakenteessa. Lisäksi mahdollisia hydrologisia muutoksia soilla ja kosteikoilla. Vaikutuksia voidaan kuitenkin lieventää reittimuutoksilla herkimpien kohteiden kohdalla sekä tarkalla työnaikaisella suunnittelulla.

Vaikutusalueella sijaitsee arvokkaita lintualueita; 1 IBA-alue, 3 FINIBA-alueita, 5 MAALI-alueita. Rakentamisen aikaisista vaikutuksista ovat merkittävimmät häiriö (melu, liikenne) pesimäaikana, elinympäristöjen pirstoutuminen ja mahdolliset vaikutukset petolintujen saalistusalueisiin.

Vaikutuksia voidaan lieventää ajoittamalla rakentaminen lintujen muutto ja lisääntymiskauden ulkopuolelle.

YVA-ohjelmassa on hyvin tunnistettu lajistoa, joihin hanke voi vaikuttaa. Hanke aiheuttaa luontovaikutuksia, erityisesti Natura 2000 -jokialueisiin, linnustoon, liito-oravaan ja ekologiseen verkostoon. Reitti kulkee useiden maakunnallisten ekologisten yhteyksien ja Natura-alueiden välisten viheryhteyksien poikki. Rakentamisvaiheen jälkeiset pysyvät muutokset, kuten metsän pirstoutuminen ja avoin käyttöalue, muodostavat pysyvän vaikutuksen luonnon monimuotoisuuteen. Lajien liikkumiselle ja metsäalueiden pirstoutumiselle.

Yhteisvaikutuksia tullaan ohjelman mukaan tarkastelemaan alle 300 m etäisyydelle putken keskilinjasta sijoittuvat hankkeet. Natura- ja muilla luonnonsuojelualueiden läheisyydessä tarkastellaan 1 km etäisyydelle sijoittuvat hankkeet. Luke huomauttaa, että hankealueen ympäristöön on suunnitteilla runsaasti tuulivoimaa, ja alle 300 m etäisyys on suppea alue tarkastella yhteisvaikutuksia. Hankkeen aiheuttama elinympäristöjen pirstoutuminen ja linjamainen rakenne lisää jo suunnitteilla olevien hankkeiden aiheuttamia vastaavia vaikutuksia.

Luken näkemyksen mukaan vaikutukset ovat hallittavissa, mikäli reittiä edelleen optimoidaan ja lieventämistoimet toteutetaan täysimääräisesti. Vaikutuksia voidaan lieventää mm. reittisuunnittelulla, rakentamisen ajoittamisella, vesistön alitusten menetelmien optimoinnilla, erityistoimenpiteillä uhanalaisten lajien esiintymisissä sekä ekologisten yhteyksien turvaamisella.

3 Lausunnon tiivistelmä

YVA-ohjelmassa on hyvin tunnistettu lajistoa, joihin hanke voi vaikuttaa. Rakentaminen aiheuttaa elinympäristöjen katoamista ja muuttumista työalueella, reunavaikutuksen lisääntymistä metsäalueilla, pysyvän 10 m leveän avoimen kaistan (käyttöalue) ja siten pitkäaikaisia muutoksia metsärakenteessa. Lisäksi mahdollisia hydrologisia muutoksia soilla ja kosteikoilla. Luken näkemyksen mukaan vaikutukset ovat hallittavissa, mikäli reittiä edelleen optimoidaan ja lieventämistoimet toteutetaan täysimääräisesti. Vaikutuksia voidaan lieventää mm. reittisuunnittelulla, rakentamisen ajoittamisella, vesistön alitusten menetelmien optimoinnilla, erityistoimenpiteillä uhanalaisten lajien esiintymisissä sekä ekologisten yhteyksien turvaamisella. Luke huomauttaa kuitenkin, että tämän hankkeen kohdalla on tärkeää tarkastella yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa riittävällä etäisyydellä huomioiden lajeja, joiden tilankäyttö on laajaa.

Sirpa Thessler

Johtaja

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 19.03.2026 klo 13:50:51.

Lausunnon valmistelija(t):

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Saara Kattainen
Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: